

**რა უნდა იცოდნენ
მოზრდილებმა
ტყვიით
მონამვლის
შესახებ**

**ტყვია საშიში ლითონია, რომელსაც შეუძლია
ზიანი მიაყენოს ბავშვებსა და მოზრდილებს.
ტყვიის ზემოქმედებამ შეიძლება გამოიწვიოს:**

- სწავლისა და ქცევის პრობლემები ბავშვებში
- მაღალი არტერიული წნევა
- ტვინის ან თირკმელების დაზიანება
- რეპროდუქციული ჯანმრთელობის
სირთულეები, როგორცაა სპერმის
პათოლოგიები, ერექტილური დისფუნქცია
(იმპოტენცია), უნაყოფობა (ბავშვის გაჩენის
შეუძლებლობა) და სპონტანური აბორტი
(ორსულობის მოშლა)

ტყვია შესაძლოა მოხდეს თქვენს
სხეულში ტყვიაშემცველი მტვრის
ან ორთქლის შესუნთქვისას,
როცა თითებს პირში იღებთ
ტყვიაშემცველი ზედაპირების ან
პროდუქტების შეხების შემდეგ
ან, თუ მიირთმევთ ტყვიაშემცველ
პროდუქტებს.

ტყვიით მონამლული ადამიანთა
უმეტესობა ავად არც
გამოიყურება და არც გრძნობს
თავს ავად. ერთადერთი გზა
იმის გასაგებად, გქონდათ თუ
არა ზემოქმედება ტყვიისგან -
ტყვიაზე სისხლის ანალიზია.

ტყვიის წყაროები

ტყვიის ზემოქმედების ყველაზე გავრცელებული წყარო არა ორსულ ზრდასრულთათვის მათი სამუშაო ადგილია. მაღალი რისკის მქონე სამსახურებსა და საქმიანობებში შედის:

- ტყვიით დაბინძურებული არეების წმენდა
- შენობების, ხიდების ან გვირაბების აშენება/დემონტაჟი
- ელექტრო ხელსაწყოების გამოყენება ტყვიაშემცველ ლითონზე (მაგ., აბრაზიული ჭავლით დამუშავება და რკალური შედუღება)
- ტყვიაშემცველი საღებავების ან პროდუქტების მშრალად ხეხვა/ფხეკა, დნობა, შედუღება ან რჩილვა
- საკვები ბატარეების, ელექტრონიკის ან ჯართის გადამუშავება
- 1978 წლამდე აშენებული სახლების ან შენობების განახლება
- ავტომობილების, ნავების ან ელექტრონიკის შეკეთება
- ანტიკვარული ნივთების, მ.შ. ავეჯის რესტავრაცია/შეკეთება
- ტყვიაშემცველ პატრონებთან მუშაობა ან სროლა
- პატრონების ან სათევზაო საძირავის დამზადება
- ტყვიაშემცველი საღებავების, პიგმენტების ან საპრიალებლის გამოყენება
- შუშის გაფერადებაზე, თიხის ნაწარმზე ან სამკაულებზე მუშაობა
- ტყვიის გადნობა

თუ ტყვიასთან ან მის ახლოში მუშაობთ, თქვენზე მისი ზემოქმედების შესამცირებლად დამსაქმებელმა უნდა გადადგას შემდეგი ნაბიჯები:

- ჩაატაროს შრომის დაცვის ტრენინგები ტყვიასთან მუშაობის უსაფრთხოებაზე და უზრუნველყოს ინდივიდუალური დაცვის აღჭურვილობა, როგორცაა დამცავი ტანსაცმელი, რესპირატორები და პირადი მორგების პროცედურა.
- ტყვიაშემცველი სამუშაო ადგილები განაცალკევოს სხვა ადგილებისგან და უზრუნველყოს სუფთა ადგილები კვების მისაღებად და ტანსაცმლის გამოსაცვლელად.
- უზრუნველყოს ხელების დაბანის წერტილები და საშხაპეები.
- უზრუნველყოს გამონაბოლქვის ვენტილაცია და სხვა ხელსაწყოები ტყვიის მტვრისა და აირების შესამცირებლად.
- ტყვიაზე რეგულარული სისხლის ანალიზების შეთავაზება.

დაელაპარაკეთ თქვენს დამსაქმებელს, თუ ჩათვლით, რომ შესაძლოა სამსახურში ტყვიის გავლენის ქვეშ ხვდებით. თუ დამსაქმებელი პრობლემას არ მოაგვარებს, დარეკეთ შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის ადმინისტრაციაში (Occupational Safety and Health Administration, OSHA) ნომერზე 800-321-6742 და სთხოვეთ მათ თქვენი სამუშაო ადგილის შემოწმება; ან გააგზავნეთ საჩივარი მისამართზე: [osha.gov/contactus](https://www.osha.gov/contactus). დამკავშირებლის ვინაობას OSHA თქვენს დამსაქმებელს არ ამხელს.

ორსულებში გავრცელებული ტყვიის წყაროები.
მათში შედის:

- ზოგიერთი ტრადიციული სამომხმარებლო პროდუქტები, როგორიცაა სამკურნალო საშუალებები, საკვები პროდუქტები და სანელებლები, კოსმეტიკა და სურნელოვანი პუდრი, სამზარეულოს ჭურჭელი
- არასასურსათო ნივთები, როგორიცაა თიხა, მიწა, დაქუცმაცებული თიხის ჭურჭელი და საღებავის ნაწილაკები პირის ღრუში მოხვედრისას

**თავიდან ასაცილებელი პროდუქტების შესახებ
დამატებითი ინფორმაციისთვის ეწვიეთ:
nyc.gov/hazardousproducts.**

დაიცავით საკუთარი თავი და ოჯახი ტყვიისაგან

მუშაობისას ან საყვარელი საქმის კეთებისას:

- არ მიირთვათ საჭმელი, სასმელი ან არ მოწიოთ სამუშაო ადგილებში.
- დაიბანეთ ხელები და სახე ჭამა-სმის ან მოწევის წინ.
- შეძლებისდაგვარად გამოიყენეთ მარაგი, რომელიც არ შეიცავს ტყვიას.
- ატარეთ დამცავი ტანსაცმელი და სუფთა, სათანადოდ მორგებული, ჰაერის გამწმენდი რესპირატორი.

- გამოიყენეთ უსაფრთხო სამუშაო გამოცდილება და ტენიანი წმენდის მეთოდები მტვრის შესამცირებლად.
- საღებავი არასდროს გახეხოთ ან გაფხიკოთ მშრალად.
- გამოიკვალეთ სამუშაო ტანსაცმელ-ფეხსაცმელი სახლში წასვლამდე ან მანქანაში ჩაჯდომამდე. სამუშაო ტანსაცმელი შეინახეთ ცალკე ჩანთაში.
- სამსახურიდან წასვლამდე გადაივლეთ წყალი და მიიღეთ შხაპი.

სახლში ტყვიის შეტანის თავიდან ასაცილებლად:

- დაიბანეთ ხელები ჭამა-სმის ან მოწევის წინ.
- სახლში შესვლამდე გაიხადეთ ფეხსაცმელი.
- მოერიდეთ ისეთი სამომხმარებლო პროდუქტების გამოყენებას, რომლებიც ცნობილია ტყვიის შემცველობით.
- არასდროს შეჭამოთ ან დაღეჭოთ არასაკვები ნივთები.
- გარეცხეთ სამუშაო ტანსაცმელი ცალკე, თუ თქვენ ან თქვენს ოჯახში ვინმეს აქვს ტყვიასთან დაკავშირებული სამსახური ან საქმიანობა.

მოითხოვეთ თქვენი ჯანდაცვის
მომწოდებლისგან სისხლის ტესტის
ჩატარება ტყვიაზე, თუ ფიქრობთ, რომ
თქვენ ან თქვენს ოჯახში ვინმე ტყვიის
ზემოქმედების რისკის ქვეშ იმყოფება.
ჯანდაცვის მომწოდებლის მოძიების
დახმარების დახმარებისთვის
დარეკეთ **311**.

დამატებითი ინფორმაციისთვის
ენჯიეთ **nyc.gov/lead**.